

Poruka za Svjetski dan kazališta 2022. – 27. Ožujka

Autor poruke: Peter SELLARS, USA

Kazališni i operni redatelj i festivalski direktor

Hrvatski

Poruka Petera Sellarsa za Svjetski dan kazališta 2022.

Dragi prijatelji,

Dok svijet, priključen na infuziju novih vijesti, iz trena u tren i sata u sat čeka novu kapljicu, mogu li pozvati sve nas stvaratelje da zakoračimo u naš istinski prostor, našu sferu, našu perspektivu epskog vremena, epskih promjena, epske svijesti, epskih promišljanja, epskih vizija? Živimo u jednom epskom razdoblju ljudske povijesti, a dubinske i značajne promjene koje proživljavamo po pitanju odnosa ljudi prema sebi samima, jedni prema drugima, i prema ne-ljudskim svjetovima gotovo su izvan dosega naše sposobnosti da ih spoznamo, artikuliramo, o njima govorimo i izražavamo se.

Ne živimo u 24-satnom ciklusu vijesti, nego na rubu vremena. Novine i mediji u potpunosti su neopremljeni i nesposobni da se nose s iskustvima koja proživljavamo.

Gdje možemo pronaći jezik, pokrete i slike koje bi nam mogle omogućiti da spoznamo dubinske promjene i raskole koje doživljavamo? I kako možemo uobličiti sadržaj naših života ne kao reportažu, nego kao iskustvo?

Kazalište je umjetnost iskustva.

U svijetu preplavljenom golemim medijskim kampanjama, simuliranim iskustvima, turobnim predviđanjima, kako možemo posegnuti onkraj beskonačnih nizova brojki i iskusiti svetost i beskraj jednog jedinog života, jednog jedinog ekosustava, prijateljstva, snopa svjetlosti na stranom nebu? Dvije godine COVID-a prigušile su nam osjetila, suzile živote, raskinule odnose i vratile nas na neobičnu početnu točku ljudskog suživota.

Kakvo sjeme valja saditi u ovim godinama, a koje obrasle, invazivne korove moramo napokon u potpunosti ukloniti? Toliki ljudi žive na rubu. Toliko se nasilja rasplamsalo, iracionalno i neočekivano. Toliki su uvriježeni sustavi raskrinkani kao strukture nepromjenjive okrutnosti.

Gdje su naše svečanosti sjećanja? Što nam je potrebno da bismo pamtili? Koji su to obredi koji nam omogućuju da svijet zamislimo iznova, da pokušamo vježbati korake koje nikad prije nismo učinili?

Kazalište epske vizije, svrhe, ozdravljenja, obnove i brige treba nove obrede. Ne treba nas zabaviti. Treba nas okupiti. Trebamo dijeliti prostor, i trebamo njegovati zajednički prostor. Trebamo zaštićene prostore dubinskog slušanja i jednakosti.

Kazalište je stvaranje, na Zemlji, prostora jednakosti između ljudi, bogova, biljaka, životinja, kapljica kiše, suza, i preporoda. Prostor jednakosti i dubinskog slušanja osvjetlit će skrivena ljepota koju na životu održava dubinska međuigra opasnosti, spokoja, mudrosti, djelovanja i strpljenja.

U djelu *Avatamsaka Sutra* Buda navodi deset oblika velikog strpljenja u ljudskom životu. Jedan od najmoćnijih je *Strpljenje da spoznamo sve kao opsjenu*. Kazalište oduvijek predstavlja svjetovni život kao neku opsjenu, što nam omogućava da nadvladamo ljudske iluzije, zablude, sljepoću i poricanje i postignemo jasnoću i snagu koje oslobađaju.

Toliko smo uvjereni u ono što promatramo i naš način na koji to promatramo da si uskraćujemo mogućnost da vidimo i osjetimo alternativne stvarnosti, nove mogućnosti, druge pristupe, nevidljive odnose i bezvremenske povezanosti.

Ovo je vrijeme da do srži osvježimo naše umove, osjetila, našu maštu, naše povijesti ali i naše budućnosti. Taj zadatak ne mogu ostvariti izolirani ljudi radeći odvojeno. To je posao koji moramo obaviti zajedno. Kazalište je poziv da taj posao radimo zajedno.

Hvala vam od sveg srca na vašem radu.

Peter Sellars

S engleskog preveo: Vinko Zgaga

KRATKA BIOGRAFIJA AUTORA PORUKE:

Peter Sellars, rođen u Pittsburghu, Pennsylvania (SAD), operni, kazališni i festivalski redatelj koji je stekao međunarodnu slavu svojim avangardnim interpretacijama klasika. Režirao je opere u Nizozemskoj, Engleskoj, Lyric Operi u Chicagu, Nacionalnoj operi u Parizu te na Salzburškom i d'Aix-en-Provence festivalu.

Sellars je vodio nekoliko velikih umjetničkih festivala, uključujući festivale u Los Angelesu 1990. i 1993. te umjetnički festival u Adelaideu 2002. godine. Godine 2006. bio je umjetnički direktor New Crowned Hope festivala u Beču na koji je pozivao nove i afirmirane umjetnike iz različitih kulturnih sredina da stvaraju nova djela u području glazbe, kazališta, plesa, filma, vizualne umjetnosti i arhitekture za proslavu Mozartove 250. godišnjice rođenja. Bio je glazbeni direktor Ojai Music Festivala 2016. godine.